

# ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΟΥΡΑΝΗ

Κύκλος Ετησίων Συνεδρίων «Η Κίνηση της Λογοτεχνίας» (2026–2030)

## 1ο Ετήσιο Συνέδριο: Ζώνες επαφής

2–4 Δεκεμβρίου 2026 | Ημέρα 2 (Πέμπτη, 3 Δεκεμβρίου 2026)

### Συνεδρία 7: Διαπολιτισμικά Δίκτυα

## «‘Μετριοπαθή’ οδοιπορικά: Ελληνογαλλικές διαδρομές και η ανάδυση της παραθεριστικής ματιάς (Βικέλας, Ψυχάρης, Deschamps)»

### Αγγέλα Γιώτη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συγκριτικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

### ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ (ABSTRACT)

Δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει τον κύκλο του το περίφημο Grand Tour –που ως ταξιδιωτική αναζήτηση της αρχαιότητας απαιτούσε λόγια προετοιμασία και ιδεολογική αφοσίωση– όταν, στο κλείσιμο του 19ου αιώνα, οι αφηγήσεις για τον ελληνικό κόσμο εμπλουτίστηκαν με «μετριοπαθέστερα» οδοιπορικά. Ο Βικέλας, διαθέτοντας ακόμη και παιδικές αναμνήσεις οικογενειακών διακοπών στις ακτές του Βοσπόρου, αναδείχθηκε σε οραματιστή του τουρισμού. Μελετώντας προσεκτικά τα οδοιπορικά των Ευρωπαίων περιηγητών, απέδωσε μια εξωστρεφή πατριδογραφία σε επιστολές προς τον Γάλλο φίλο του (τον μαρκήσιο de Saint Hilaire), όπου επένδυσε το διαρκές όραμα ανάπτυξης και εξευρωπαϊσμού (1884). Την ίδια περίπου εποχή, ο ξάδελφός του, Γιάννης Ψυχάρης, πραγματοποίησε το δικό του, επιστημονικό Ταξίδι (1888) στην Ελλάδα. Από το γλωσσικό του μανιφέστο δεν λείπει η συγκριτική αποτίμηση των ταξιδιωτικών όρων στην ελληνική επαρχία σε σχέση με τα παράλια της δυτικής Γαλλίας, όπου βρισκόταν όταν εκδηλώθηκε ο «πόθος» του ταξιδιού. Ο νεαρός Gaston Deschamps ήταν ήδη από το 1885 υπότροφος της γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Αθήνα. Στο ταξιδιωτικό του χρονικό, η αρχαιολατρία ήταν νέου τύπου: εμπλουτισμένη με τις ανταποκρίσεις που έστελνε για τη σύγχρονη Ελλάδα στη Journal des Débats, αναμετριόταν με το χρονικό του Edmond About και πρόδιδε μια τουριστική ματιά, η οποία είχε αρχίσει να απλώνεται στο ευρωπαϊκό παράκτιο τοπίο.

### Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγέλα Γιώτη, «‘Μετριοπαθή’ οδοιπορικά: Ελληνογαλλικές διαδρομές και η ανάδυση της παραθεριστικής ματιάς (Βικέλας, Ψυχάρης, Deschamps)», 1ο Ετήσιο Συνέδριο «Ζώνες Επαφής: Λογοτεχνία, δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμική κινητικότητα», Συνεδρία 7: Διαπολιτισμικά Δίκτυα, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Πέμπτη, 3 Δεκεμβρίου 2026.